

der udvises særlig forsigtighed, hvis den indsatte er dømt for farlig kriminalitet, herunder lovovertrædelser af særlig grov eller professionel karakter. I bl.a. sådanne sager skal fængslet indhente en udtalelse fra politiet, inden der træffes afgørelser om udgang.

I 1992 skete der efter orientering af Retsudvalget en række stramninger i udgangsreglerne. For at begrænse misbrugsrisikoen blev det bl.a. indskærpet tjenestestederne, at der skal udvises større tilbageholdenhed med at tillade weekendudgang til besøg hos personer, der har en begrænset tilknytning til den indsatte, at der skal ske en skærpet kontrol af udgangsadressen, særligt når det drejer sig om indsatte, som er idømt en længere straf for personfarlig kriminalitet, og at politiet omgående skal underrettes, når en indsat, der er dømt for grov personfarlig kriminalitet, udebliver fra udgang.

Samtidig blev der indført mulighed for at tilbagekalde udgangstilladelse i op til et år i tilfælde, hvor den indsatte er sigtet eller dømt for at have begået alvorlig personfarlig kriminalitet under undvigelse, udeblivelse fra udgang eller under udgang. Her var grænsen tidligere 6 måneder. Der er også mulighed for at reagere med disciplinærstraf eller eventuelt overførsel til lukket fængsel, hvis adgang til en udgang misbruges.

Jeg kan oplyse, at kriminalforsorgen i 1995 i alt bevilligede 54.042 udgange, og at misbrug af udgang i form af ny kriminalitet skete i 133 tilfælde, hvilket svarer til 0,25 pct. af det samlede antal udgange.

Det er imidlertid vigtigt, at der gribes ind, når adgangen til udgang bliver misbrugt, og det kan her oplyses, at formålet med alle udgange – også weekendudgange – er samvær med udgangsadressaten.

En indsat er imidlertid ikke udelukket fra i et vist omfang at benytte weekendudgang til deltagelse i f.eks. idrætsaktiviteter, interview eller lignende. Det er i overensstemmelse med fuldbyrdelsesbekendtgørelsens regel om, at de indsatte har adgang til at udøve deres borgerlige rettigheder, i det omfang frihedsberøvelsen ikke afskærer dem derfra.

Efter kriminalforsorgens principprogram skal kriminalforsorgen varetage både en sikkerhedsmæssig og en behandlingsmæssig opgave, og muligheden for udgang er, som jeg nævnte i starten, et meget vigtigt led i denne opgave.

Bl.a. i lyset af de stramninger, der skete i 1992, bør reglerne om udgang næppe skærpes yder-

ligere. Jeg vil dog gerne tage en drøftelse af de gældende regler og af praksis på området med Retsudvalget, og en sådan drøftelse kunne f.eks. ske i forbindelse med besøg på en institution og en konference med kriminalforsorgen.

### **Holger Graversen (S):**

Som ministeren allerede har sagt, er der her tale om genbrug.

Socialdemokratiet ser ingen som helst begrundelse for at skærpe de udmærkede regler, vi har for udgangstilladelse fra fængsler.

Forslaget fra Dansk Folkeparti bærer derimod tydeligt præg af, at det parti totalt mangler forståelse for, hvorfor vi overhovedet har sådanne muligheder for udgang for fanger, men det er der faktisk både menneskelige og forebyggelsesmæssige grunde til:

Samfundet kan ikke være interesseret i at ødelægge mere end nødvendigt af fangers civile liv og familieforhold m.v. under deres ophold i fængslet, og hvis der ikke var mulighed for at få udgangstilladelse, ville vi have mange flere fangeflugter eller forsøg herpå, og klimaet i fængslerne og forholdet mellem fangerne og personalet ville blive hårdere og farligere.

Udgangstilladelser behandles individuelt og gives på bestemte betingelser, som justitsministeren udmærket har redegjort for. Og derfor er disse udgange også et vigtigt led i hele behandlingen og resocialiseringen og udslusningen af fanger.

Udgangstilladelser har i alles interesse det formål at forsøge at normalisere fangerne til et liv uden for fængslet uden ny kriminalitet. Men vi ved af erfaring, at det alligevel for mange fangers vedkommende går galt med deres familieforhold, medens de sidder inde, og i det tilfælde, at man mister kontakten til familien, til kone og børn, er det ulige meget vanskeligere for en fange at komme ind i en normal tilværelse igen, når han kommer ud af fængslet, og dermed ved vi også af erfaring at risikoen for tilbagefald til ny kriminalitet øges.

Og i hele udgangs- og prøveløsladelsessituationen er der en meget god kontakt til sagsbehandlere og andet personale, som fangerne ikke ville have, hvis de ikke havde den mulighed.

Endelig skal det understreges, at kriminalforsorgen faktisk er konsekvent, når det drejer sig om aftaler om udgang: Hvis de misbruges, får det følger, og det ved fangerne godt, og derfor er der næsten intet misbrug, for som ministeren har oplyst, er det kun omkring 1/4 pct. af udgangene, der resulterer i ny kriminalitet.